

No 2530 ve 23-6-1934 tarihli Müze ve Rasathane teşkilâtı kanununun dördüncü maddesinin C fıkrasında beyan olunan umumî ve hususî şartlara ait tafsilât hakkında Müzeler mutahassis memurları için nizamnamedir.

Istanbul Müzeleri Umum Müdürlüğü (1^{inci} sınıf mutahassis).

Madde 1 - Müdürü Umumî, emri altındaki müzelerin muhteviyatı hakkında umumî malûmata sahip bulunması, eski ve kıymetli eserleri tanımakta ıktidar ve salâhiyeti olması lâzımdır. Müdürü Umumî olmak için müze işlerinde en az on beş sene müdürlük derecesinde bilfiil vazife görmüş, idare ve inzibat işlerinde kabiliyeti tahakkuk etmiş bulunmak ve bilhassa maiyetine karşı sözü infaza kudreti olmak ve mümkün olduğu kadar cihan müzelerini görmüş ve tanımış ve ihtiva ettikleri kolleksyonların nevi ve mahiyetleri hakkında umumî malûmatı haiz bulunmak lâzımdır.

Müdür Muavini (1^{inci} sınıf mutahassis)

Madde 2 - Eski Yunan, Roma, Bizans eserlerini tanımak ve arkeologya doktoru olmak ve bilfiil on sene Müzelerde çalışmış bulunmak şarttır. Muavin, müdürün gayubetinde müdürlük vazifesini ifa edecek vasfları haiz olması lâzımdır.

Baş Kâtip ve Eski Eserleri Koruma Encümeni Umumî Kâtibi
(2^{nci} sınıf mutahassis)

Madde 3 - Türk sınaat ve mimarî tarihine vakıf olmak ve ilmî fişleri tanzim edecek kadar bilhassa İstanbul abidatını tanımak, yazı işlerini kolaylıkla ifa edecek derecede umuru odareye ve mevzuata vakıf ve resmî işleri işaa etmeyecek haslette bulunmak şarttır. Meskefî tensikatta bulunacak derecede bir Garp lisanını bilmesi lâzımdır.

Nakliyat ve Hafriyat Memuru (3^{üncü} sınıf mutahassis)

Madde 4 - Bu memur arkeologik hafriyatı idare edecek kadar mimarî kabiliyeti haiz bulunmak, çıkacak menkul ve gayri menkul eserlerle abidelerin ölçülerini alacak ve planlarını tesbit edecek kadar eb'atlı kroki tersimata ve riyaziyyeye aşna olmak ve meslekî tetebbuatta bulunacak kadar Garp lisanlarından birini bilmek şarttır. Müzelerde üç seneden fazla tecrübe görmüş olmalıdır.

Yerinde terfii, meslekî bir eser neşr etmesine ve bu eserin müdiri umumî ve müdür muavini tarafından tasdik olunmasına bağlıdır. Madde 5 - Hafriyatta her hangi bir sui istimale meydan brakmamak seciyesinde olduğu tecrübe ile sabit bulunmuş olmak şarttır.

Epigrafist (1^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 6 - Yunan, Roma ve Bizans ve teferruatına ait eski ve yeni lisanlarda okumak, tercüme etmek ve kitabeleri kusursuzca hal ve kiraat ile beraber noksanlarını karine ve sıyak ile itmam edecek derecede ilmî salâhiyet ve iktidara sahip olmak şarttır.

Numismat (1^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 7 - Eski Islâmî ve gayri Islâmî paraları tanımak ve bunlar arasından tanıyamadıklarını kataloglardan ve bu husustaki cedvellerden arayarak mahiyetlerini tayin ve kıymetlerini takdir edebilmek şarttır. Kendisinin çok emniyetli evsafı haiz olduğu müdiri umumî ve muavin nezdinde muhakkak ve mücerrep bulunmalıdır.

Arkeolog (1^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 8 - Arkeologya doktoru olmak ve Yunan, Roma ve Bizans ve teferruatı eserlerini tereddütsüz bir surette tefrik ve tayine muktedir bulunmak şarttır. Müzelerde lâakal dört sene müddetle tecrübe görerek bilgisi artmış olması lâzımdır. Kadim Yunan ve Latin lisanlarından birini bilmesi müraccahtır.

ESKİ ŞARK ESERLERİ mutahassısları (1^{ci} sınıf mutahassıslar)

Madde 9 - Şarkı kadim tarihini bilmek, Sumer, Hittit, Akad, Kalde, Asur, Part, Hımyerî, Mısır, Aramî eserleri tanımak ve bunların iki veya üçünde vâsi malûmatı haiz olmak ve yazılarını okumak şarttır. Bu şubede bulunan mutahassısların Arab ve İran yazılarını da bilmesi lâzımdır.

Fotograf atelyesi şefi (2^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 10 - Fotograf alıp tabı ve neşr etmek san'atını bihakkın bilmek lâzımdır. Yapacağı fotoğrafları tanzim edebilecek derecede intizamı ef'ale malik olmalıdır. Eski Eserleri Koruma Encümenince tanzim edilecek fişlere girecek abidatın fotoğraflarını ihzardan biszat mes'uldur.

Kütüphaneci (2^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 11 - Bu memurun bibliyografya malûmatı çok vüs'atli olmak ve kendisinde hususî kitap merakı olmamak ve kitapların mahiyetini, ismini ve sınıfını anlayacak kadar muhtelif lisanların hurufatına vâkıf olmak şarttır. Şark kütüphanesi memurunun Arab ve İran lisanını ve Garp kütüphanesi memurunun da İngiliz, Fransız ve Alman lisanlarından ikisini bilmesi lâzımdır.

Müze mimarı (2^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 12 - Müze mimarının diplomalı olması şarttır. Hariçte hususî iş deruhde edemez. Hafriyatta hafriyat memurunun vereceği eh'adlı krokileri veya kendisinin bizzat hafriyattan alacağı ölçüleri album teşkil edecek surette tanzim ve icabında boyalı olarak tersime muktedir olmalıdır.

TOPKAPU SARAYI MÜZESİ

Müdür (1^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 13 - Şark ve İslâm milletlerinin tarihini ve bilhassa Türk Osmanlı siyasî tarihini ve Türk Osmanlı sınaat ve edebiyat tarihini bilmelidir ve Türk İslâm eserlerini san'at noktasından anlayacak iktidarı olmalıdır.

Madde 14 - İdare ve inzıbat hususunda iktidarı mücerrep olmakla beraber çok şayanı itimat ve emniyet bulunduğu uzun tecrübelerle muhakkak bulunmalıdır.

Müdür muavini (1^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 15 - Müdürün evsaf ve şeraiti bu maddede tatbik olur.

Kütübhane memuru

(1 aded 1^{ci} sınıf mutahassıs

2 aded 2^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 16 - Arab ve İran lisanlarını, mevcut kitapların mahiyetini anlayacak kadar bilmek ve miniaturlerden, tezhip ve ciltlerden anlamak ve kütüphanenin tasnif şeklini idare edebilmek iktidarında bulunmak ve Şark kitaplarını güzelce yazabilmek iktidarında olmak şarttır.

Madde 17 - Her türlü liyakatın fevkinde olmak üzere çok emin ve namuslu

bir şahsiyet olduğu idarece mücerrep bulunmak şarttır.

Hazine Baş Memuru (2^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 18 - Türk Osmanlı tarihini bilmeli ve Hicrî XV^{ci} asırdan itibaren Türk sınaât ve ictimaiyatına vâkıf olmalı ve bilhassa Topkapu Sarayının tarihine ve Hazine eşyasının mahiyetine vâkıf bulunmalıdır. Salon tanzimine ve eşya teşhirine muktedir olacağı gibi Hazinenin muhafazasına da itina edeceğinden fevkalâde haizi itimat olduğu idarece mücerrep bulunmalıdır.

Hazine Baş Memur Muavini (3^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 19 - Baş memur hakkındaki evsafı haiz olmak lâzımdır.

Silâh Müzesi Şefi

Madde 20 - Silâhların üzerindeki ibareleri okuyup anlayacak kadar Arap ve İran lisanlarına vâkıf olmak ve XVI^{ncı} asırdan itibaren silâhların devirlerini ve cins ve kıymetlerini tefrik edecek kadar vukufu olmak ve silâhların temizlenmek ve yağlanmak ve paslanmamak için yapılacak işleri bilmesi şarttır.

Çini Hazinesi Şefi (3^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 21 - Çin, Japon ve Evropa porselenlerini tanımak, bunların damgalarını tatbik edebilmek ve Çin sülâleleri hakkında malûmat sahibi olmak, Çin porselenlerinin evsafı mümeyyizesini bilmek, velhasıl porselencilik hakkında ilmi vukufu idarece sabit olmak lâzımdır.

Harem Dairesi Şefi (3^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 22 - Türk tarihine, Türk etnografyasına vâkıf olmak, saray ve köşkler, döşemeler ve bilhassa Türk ictimaiyatı hakkında tedkikat sahibi olmak, eski eşya ve döşemelerin temizlenme ve muhafazasında alışkinlık, ve görgülü olmak lâzımdır.

Emanat Hazinesi Şefi ve Muavini (3^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 23 - Türk ve İslâm tarihine vâkıf olmak, Türk mimarîsi ve çinileri hakkında malûmat sahibi bulunmak ve çini tamiratında ihtisası ve melekesi olmak lâzımdır.

TÜRK VE İSLÂM ESERLERİ MÜZESİ

Müdür (1^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 24 - Şark ve İslâm milletlerinin tarihine, edebiyatına ve bilhassa Osmanlı siyasî tarihine vâkıf bulunmak ve Arab, İran dillerini bilmek, Müzenin muhteviyatına ait umumî ve vâsi malûmata sahip olmak, bir ecnebi dil bilmek şarttır.

Madde 25 - İdare ve inzıbat hususunda iktidarı mücerrep olmakla beraber çok şayanı itimat ve emniyet bulunduğu uzun tecrübelerle sabit olmak ve en aşağı Müzelerde on sene bulunarak müzecilik mesleğine vâkıf olmak lâzımdır.

Müdür Muavini (2^{ci} sınıf mutahassıs)

Madde 26 - Müdürün evsaf ve şeraiti bu maddede dahi tatbik olunur.

MÜTEFERRİK AHKÂM

Topkapu Sarayı Müzesi memurlarından ihtisas çerçevesi içinde bulunanlar mutlaka hierarşik bir terfi ile terakki edeceklerdir. İnha hususunda müdiri umumî bu lâzımeye dikkat edecek ve ancak aranılan vasfları haiz olmadıkları zaman hariçten memur alınabilecektir.

Gerek arkeologya ve gerek sair müzelerde ihtisas sınıfları içinde müstahdem olan memurların sefahet, israf ve emsali hallerle muttasıf olmamakla beraber hiç bir nevi asara dair eşya toplamak, zatî kolleksyon yapmak merak ve hakları olmayacaktır.

Bogaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerle İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanıtı

Aziz Ogan Koleksiyonu

OGNIST0100804